

**РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ
НА СТ. ПРЕПОДАВАТЕЛ Д-Р ДОБРОМИР ЙОТОВ ДОКОВ,**

**с които участва в конкурса за заемане на академичната длъжност
„доцент“ за служители по § 86 от ПЗРЗИДЗМВР в катедра
„Опазване на обществения ред“ на факултет „Полиция“
по област на висше образование (9) Сигурност и отбрана;
професионално направление (9.1.) Национална сигурност;
научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство”;
учебна дисциплина „Контрол на пътното движение“**

Академия на МВР – гр. София

12 октомври 2015 г.

1. Резюме на монография „Ограничаване на пътнотранспортния травматизъм от Пътна полиция“, рег. № 4581р-2269/05.03.2015 г., ISBN 978-954-348-113-2, С., 2015 г.

Монографията разглежда пътнотранспортния травматизъм, причинен от пътнотранспортните произшествия (ПТП) в Република България през последното десетилетие. Това е тема, която безспорно е актуална.

На първо място, поради обстоятелството за бързото развитие на съвременния автомобилен транспорт, като най-масов и най-предпочитан за повечето хора по ред обясними причини, свързани с неговата мобилност и индивидуалност.

На второ място, поради факта, че всички граждани ежедневно участват в пътното (автомобилното) движение, било то като водачи, като пътници или като пешеходци.

На трето място, поради официалната статистическа информация, че в сферата на обществените отношения няма друга дейност, каквато е управлението на МПС, при която загиват и се нараняват толкова много хора, причинява се страдание и се уврежда имущество вследствие настъпилите ПТП (*годишно над 2% от brutния вътрешен продукт вследствие на ПТП*).

На следващо място, поради прякото ангажиране на МВР с дейностите по контролирането на безопасността на движението по пътищата, обследването, документирането и анализирането на ПТП, както и предлагането на мерки за намаляване на броя им.

Монографичното изследване е структурирано в три глави.

Глава Първа разглежда някои от основните понятия, както и правната регламентация по регистрирането, отчета и анализа на ПТП. Представена е също така и класификация на видовете пътнотранспортни произшествия.

Глава втора ни запознава с причините за настъпването на ПТП, като на първо място е представена информация за състоянието на аварийността в Република България за последните 10 години. Изследвани са основните причини за настъпване на ПТП, като от тях са изведени тези, имащи най-голям относителен дял: *нарушенията на водачите - основна причина за настъпването на ПТП*. За първи път е направен анализ между механизма при настъпването на някои ПТП и причините довели до това.

Глава трета акцентира на въздействието от органите на Пътна полиция върху поведението на водачите на МПС. Представени са видовете мерки за административно въздействие, както и другите мощни механизми за това, като „точковата система за отчета на извършените нарушения от водачите на МПС” и „допълнителното обучение на водачите на МПС”.

Направеното изследване има за цел да изтъкне някои основни причини и предпоставки за настъпването на ПТП, като прави предложения за тяхното предотвратяване, което би подобрило безопасността на движението по пътищата.

Разработката е предназначена за обучаемите в Академията на МВР, за служителите от Пътна полиция, както и за ползването ѝ от други институции и учебни заведения, имащи отношение към проблемите с безопасността на движението по пътищата.

Времевия обхват на изследването обхваща 10 годишен период – от 2004 г. до 2013 г., като за 2014 г. са представени само общия брой на ПТП, с ранени и загинали. Разработката е съобразена с действащите нормативни актове към месец декември 2014 година.

2. Резюме на учебно пособие
„Административнонаказателна дейност по закона за движението по пътищата“, рег. № 11033/06.12.2013 г., ISBN 978-954-348-092-0, АМВР, С., 2014 г.

Учебното пособие е разработено във връзка с провеждането на дистанционен курс за актуализация на професионалната квалификация на служителите от Пътна полиция. Понастоящем курса се провежда два пъти годишно в дистанционна форма на обучение от Академията на МВР.

Учебното пособие съдържа 10 теми, засягащи основните дейности на органите на Пътна полиция по контрола на пътното движение. Разглежданата тематика има за *цел* да повиши и подобри професионалните знания и умения на полицейските служители при осъществяването на административнонаказателна дейност по Закона за движението по пътищата (ЗДвП). В тази връзка пред обучаемите са поставени *задачи*, свързани с актуализацията и усъвършенстването на притежаваните теоретични и професионални знания и умения за контрол на участниците в пътното движение и осъществяването на административнонаказателната дейност по ЗДвП.

Тематиката разглежда мерките за административно въздействие, както и правомощията на полицейските служители, осъществяващи контрол на пътното движение. Акцентирано е върху установяването на административни нарушения и налагането на административни наказания по ЗДвП, както и прилагането на принудителни административни мерки.

Специално място е отделено на техническите средства които се използват за контрол на пътното движение от органите на полицията. Обърнато е внимание и на контрола на чуждестранните водачи на МПС.

Разгледани са също така действията на полицейските служители при получен сигнал за пътнотранспортно произшествие, поради

особената важност на проблема. Специално внимание е отредено и на правилните тактически действия при спиране и проверка на МПС и граждани, с оглед осигуряване на безопасност при изпълнението на тези дейности.

Отредено е внимание и на взаимодействието на Пътна полиция с други държавни органи при осъществяване на контрол над участниците в пътното движение.

Учебното пособие е предназначено за полицейските служители от звената „Пътна полиция” и на други полицейски органи с компетенции по контрол на пътното движение, както разбира се и за курсанти, студенти и стажанти от АМВР.

Разработката на учебното пособие е съобразени с действащите нормативни актове към месец септември 2013 година.

3. Резюме на учебно пособие „Управление на служебни автомобили в МВР“, рег. № 4581р-8844/19.11.2014 г., ISBN 978-954-348-116-3, АМВР, С., 2015 г.

Учебното пособие е разработено във връзка с професионалното обучение по месторабота на служители от МВР, заемащи длъжности *водачи на автомобили, водачи на оперативни автомобили и водачи на специални автомобили*, които имат зачислени служебни моторни превозни средства (МПС). Същото обучение бе разпоредено от ръководството на МВР.

Управлението на служебни автомобили в МВР е отговорна дейност, свързана преди всичко с професионализма на техните водачи. Основното им задължение е, да управляват безопасно поверените служебни МПС, както и да ги поддържат в добро експлоатационно състояние.

Настоящото пособие съдържа 6 теми с 40 примерни тестови въпроса. Разглежданата тематика има за *цел* да повиши и подобри професионалните знания, умения и поведение на служители от МВР които имат зачислени служебни МПС, с оглед безопасното им управление и надежна експлоатация. За реализирането на целта, пред обучаемите са поставени *задачи*:

- да спазват правилата за движение, както и изискванията при управление на служебни МПС;
- добросъвестно да се грижат и експлоатират зачислените им служебни МПС;
- да попълват правилно служебната документация, свързана с управлението на служебни МПС;
- да не допускат пътнотранспортни произшествия при управлението на МПС със специален режим на движение.

В тази връзка тематиката на пособието разглежда основните правила за движение по пътищата, както и изискванията и задълженията на водачите на МПС. Разгледани са техническото обслужване и експлоатация на служебните автомобили, както и документите попълвани при тяхното управление.

Специално внимание е отделено при използването на специален режим на движение от МПС, както и върху подготовката и обучението на служителите за безопасно управление.

Съдържанието на пособието позволява да бъдат проверени резултатите от обучението, чрез провеждането на контролен изпит състоящ се от две части: *теоретичен* (решаване на дидактически тест) и *практически* (управление на МПС на учебна площадка по зададените в тема 6 упражнения). Методиката за оценяването е определена в точка 6

от Учебна програма № К – 59 от 30.01.2014 г., утвърдена от Ректора на АМВР, която е неразделна част от пособието¹.

Учебното пособие е предназначено основно за водачите на служебни автомобили в МВР, както разбира се и за други проявяващи интереси в областта на автомобилизма.

Разработката на учебното пособие е съобразена с действащите нормативни актове към месец август 2014 година.

4. Резюме на учебно помагало „Прилагане на полицейските правомощия при спазване правата на човека”, АМВР, С., 2015 г., отпечатано „Булвест принт” АД 2015 г.

Учебното помагало е изготвено във връзка с изпълнение на специфична цел 1 от „Утвърждаване на принципите за спазване права на човека в полицейската дейност” с бенефициент АМВР, финансиран от Тематичен фонд „Сигурност” по Българо-швейцарската програма за сътрудничество от авторски колектив. 4^{-ти} § „Контролиране безопасността на движението по пътищата” и 5^{-ти} § „Проверка на превозни средства и вещи” от модул втори, както и казуси № 1, № 2 и № 3 за обучение на служители от „Индивидуални и екипни тактически действия на полицейските служители при спазване на човешките права” са автори.

Контролиране безопасността на движението по пътищата акцентира на основните моменти при контрола на участниците в движението, за безаварийното протичане на транспортния процес. Контрола цели да формира у участниците в движението, поведение за спазване на правилата, без да бъдат допускани нарушения, създаващи предпоставки за ПТП. Затова е важно пътния контрол да бъде насочен

---

¹ Вж. Приложение № 1 от пособието

към нарушения, имащи пряко отношение към безопасността (превишена скорост, управление под въздействието на алкохол или наркотични вещества, неизползване на обезопасителни колани или каски, неспазване на дистанция, неправилно изпреварване и др.).

Проверка на превозни средства и вещи е свързана с прилагането на специфични полицейски правомощия, свързани с контролирането на безопасността на движението, както и с извършването на проверки на личните вещи на лицата, проверки на моторните превозни средства (МПС), на лицата и вещите които се превозват, когато има информация за извършено престъпление или нарушение на обществения ред или на информация за издирвани обекти.

Целта на представената тематика в учебното помагало е да формира в полицейските служители поведение за правомерно прилагане на полицейските правомощия по контрола на пътното движение, както и етично отношение към гражданите и зачитането на тяхните права.

Предназначено е за обучение на старши полицейски служители и обучение на обучители от МВР, както и за други полицейски органи с компетенции по контрол на пътното движение, а също така за курсанти, студенти и стажанти от АМВР.

Изложеният от автора материал в учебното помагало е съобразен с действащите нормативни актове към месец ноември 2014 година.

5. Резюме на доклад „Роля на Пътна полиция в контрола на движението по пътищата в Република България”, факултет „Техника и технологии” гр. Ямбол при Тракийски университет - Ст. Загора, Vol. 3, No. 3, 2015 ISSN 1314-8788 (print), 1314-8796 (online)

Докладът е представен на участието в кръгла маса по проблемите на безопасността на движението по пътищата на тема „Безопасност, сигурност и екология на автомобилния транспорт”, проведена на

30.10.2014 г. в гр. Ямбол във факултет „Техника и технологии” при Тракийски университет - Ст. Загора.

В доклада е разгледана ролята на Пътна полиция, като държавен административен орган, който е част от националната полиция в МВР и има за задача да осигури безопасността на пътното движение в Република България. Разгледани са основните дейности извършвани от органите на Пътна полиция, които са насочени към участниците в пътното движение и целят да формират у тях правомерно поведение за спазването на правилата за движение и останалите изисквания на закона. На преден план е изведена значимостта на дейността на Пътна полиция, като високо хуманна и отговорна.

Гр. София
12.10.2015 г.

Изготвил:
ст. преподавател д-р Д. Доков